

ตารางสรุปเปรียบเทียบแผนงานวิจัยกับผลงานวิจัย

วัตถุประสงค์	กิจกรรมวิจัย	ผลการดำเนินงาน
1) เพื่อทดสอบและคัดเลือกพันธุ์ข้าวท้องถิ่นที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงและเหมาะสมกับพื้นที่สูง	การรวบรวม อนุรักษ์ พันธุ์ พันธุ์ข้าวท้องถิ่นบนพื้นที่สูง	- รวบรวมจากชุมชนบนพื้นที่สูงทั้งหมด 456 ลักษณะ (พันธุ์) ประกอบด้วย พันธุ์ข้าวนาจำนวน 188 ลักษณะ พันธุ์ข้าวไร่จำนวน 268 ลักษณะ
	ทดสอบและคัดเลือกพันธุ์ข้าวท้องถิ่นที่มีคุณค่าทางโภชนาการสำหรับปลูกเฉพาะพื้นที่สูง	<u>สภาพนา</u> พันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง ได้แก่ - ความสูง 1,000- 1,200 MSL พันธุ์ บือเนอุม พันธุ์เล่าทุหย้า พันธุ์ท้องถิ่น (ไก่ป่า) ให้ผลผลิตสูงสุด 586 กก.ต่อไร่ - ความสูง 800- 900 MSL พันธุ์ท้องถิ่น (บือฟือ) ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุด 586 กก.ต่อไร่ - ความสูง 400- 500 MSL พันธุ์บือเนอุมให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุด 2,400 กก.ต่อไร่ <u>สภาพไร่</u> พันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง ได้แก่ - ความสูง 1,000- 1,200 MSL คือ พันธุ์กำว้างไฟให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุด 1,066 กก.ต่อไร่ - ความสูง 400- 500 MSL คือ พันธุ์เล่าทุหย้าให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุด 1,173 กก.ต่อไร่
	วิเคราะห์และคัดเลือกพันธุ์ข้าวท้องถิ่นที่มีคุณค่าโภชนาการ	- สภาพนา ได้แก่ พันธุ์บือเนอุม พันธุ์บือซอมี และพันธุ์บือบอ - สภาพไร่ คือ พันธุ์เล่าทุหย้ามีความสามารถในการต้านสารอนุมูลอิสระ สารแกมมาโอไรซานอล และมีแคลเซียมสูง
2) เพื่อทดสอบและคัดเลือกพันธุ์ข้าวนาและข้าวไร่ท้องถิ่นที่ทนทานต่อแมลงบนพื้นที่สูง	ทดสอบและประเมินศักยภาพผลผลิตพันธุ์ข้าวนา/ข้าวไร่ที่ทนทานต่อแมลงบนพื้นที่สูง	พันธุ์ข้าวที่ทนทานต่อแมลงใน 4 พื้นที่ ได้แก่ - ความสูง 600- 800 MSL คือ พันธุ์ท้องถิ่น (บือตะคลี) ให้ผลผลิตที่ 906 กก.ต่อไร่ - ความสูง 900- 1,000 MSL คือ

วัตถุประสงค์	กิจกรรมวิจัย	ผลการดำเนินงาน
		พันธุ์ป๊อแม้ว, พันธุ์ป๊อวาเจาะ, พันธุ์กข53 และพันธุ์ L2 ให้ ผลผลิตที่ 1,066 1,013 1,120 และ 1,013 กก.ต่อไร่ ตามลำดับ - ความสูง 1,100- 1,200 MSL คือ พันธุ์ CC3, พันธุ์ L2 และพันธุ์ CC2 ให้ผลผลิตที่ 960, 853 และ 800 กก.ต่อไร่
3) เพื่อทดสอบและสาธิตวิธีการ ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวท้องถิ่นบน พื้นที่สูง	ทดสอบและสาธิตวิธีการผลิตเมล็ด พันธุ์ข้าวท้องถิ่นให้บริสุทธิ์ ตรงตาม พันธุ์ สำหรับปลูกในชุมชนบนพื้นที่ สูง	เกษตรกรเข้าร่วมทดสอบวิธีการผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าวในฤดูนาปี 2563 จำนวน 5 ชุมชน เกษตรกร 19 ราย และผลการตรวจสอบเมล็ดพันธุ์ข้าว 69 ตัวอย่างจากกลุ่มเกษตรกรที่นำ งานวิจัยไปใช้ประโยชน์ พบว่า ตัวอย่างเมล็ดพันธุ์ข้าวท้องถิ่นที่ผ่าน มาตรฐานคุณภาพจำนวน 35 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 50.72
4) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ วิธีการปลูกข้าวนาที่ประหยัด แรงงานและเหมาะสมกับ พื้นที่สูง	ทดสอบและเปรียบเทียบวิธีการปลูก ข้าวนาที่ประหยัดแรงงานและ เหมาะสมกับสภาพนาพื้นที่สูง	ทดสอบร่วมกับเกษตรกร 3 พื้นที่ ได้แก่ แม่สะป๊อก แม่ทาเหนือ และ ทุ่งหลวง พบว่า นายสมจิตร สาวโพ เกษตรกรของศูนย์พัฒนาโครงการ หลวงทุ่งหลวงได้ผลผลิตข้าวสูงสุดที่ 500 กก.ต่อไร่ ซึ่งพันธุ์ข้าวทดสอบ คือพันธุ์ป๊อเนอุม
5) เพื่อศึกษาและพัฒนาต้นแบบ เครื่องปักดำข้าวต้นเดียวที่ เหมาะสมกับสภาพนาบน พื้นที่สูง	ศึกษาและออกแบบ พัฒนาต้นแบบ เครื่องปักดำข้าวต้นเดียวที่เหมาะสม กับสภาพการทำนาบนพื้นที่สูง	ต้นแบบเครื่องปลูกข้าวระบบ กึ่งอัตโนมัติแบบ 2 แถว จำนวน 1 เครื่อง 

วัตถุประสงค์	กิจกรรมวิจัย	ผลการดำเนินงาน
6) เพื่อศึกษาวิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวไร่บนพื้นที่สูง	ปลูกทดสอบข้าวไร่ในแปลงวิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ	ข้อมูลผลผลิตข้าวไร่ ในปี พ.ศ. 2563 (ปีที่ 3) พบว่า - ความสูง 300-400 MSL ปลูกข้าวพันธุ์เล่าทุหย้าให้ผลผลิต 1,493 กก.ต่อไร่ - ความสูง 800-900 MSL ปลูกข้าวพันธุ์ป้อแซร์ให้ผลผลิต 1,307 กก.ต่อไร่ - ความสูงมากกว่า 1,000 MSL ปลูกข้าวพันธุ์เล่าทุหย้าให้ผลผลิต 1,123 กก.ต่อไร่

ข้อเสนอแนะ

1. พันธุ์ข้าวท้องถิ่นที่มีคุณค่าทางโภชนาการพิเศษสามารถพัฒนาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยสามารถแปรรูปเป็นอาหารพร้อมทาน ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้แก่เกษตรกรและเป็นอาหารสุขภาพทางเลือกแก่ผู้บริโภค
2. เกษตรกรเริ่มให้ความสนใจในการปลูกข้าวไร่ลดแรงงาน เนื่องจากปัจจุบันค่าแรงงานปักดำนาค่อนข้างสูง กอปรกับความแปรปรวนของฝนจึงทำให้กล้าข้าวเกิดความเสียหาย จากสภาวะฝนที่แห้งแล้ง แต่เกษตรกรยังต้องฝึกทักษะวิธีการอนุบาลลาดเพาะกล้าให้สมบูรณ์
3. ต้นแบบเครื่องปลูกข้าวแบบกึ่งอัตโนมัติยังมีประสิทธิภาพการทำงานไม่สมบูรณ์ จึงต้องปรับเครื่องปลูกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่นาและลักษณะของต้นกล้าข้าว
4. การอนุรักษ์ดินและน้ำสำหรับพื้นที่ปลูกข้าวไร่บนพื้นที่สูง ด้วยวิธีการ cut and fill ในปี 3 ให้ผลผลิตข้าวสูงกว่าปีที่ 1-2 เพื่อให้ดินพื้นที่ข้าวไร่เกิดความอุดมสมบูรณ์จึงต้องมีการศึกษาวิจัยต่อเนื่องทั้งในเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของดินและความสามารถในการกักเก็บน้ำในดิน ตลอดจนศึกษาวิธีปลูกข้าวไร่ด้วยเครื่องจักรกลการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

ไม่มี